

Spell vit ikki finga búnaðarvirki í Sandoynni

Men landbúnaðurin í bygðini er kanska tann mest livandi í Føroyum í dag

Bøur og akrar verða heystaðir tvær-tríggjar ferðir árliga

— Nú hava vit bert tosað um fiskivinnu. Fólk aðra staðni halda annars Sand vera landbúnaðarbygðina burturav!

— Landbúnaðurin á Sandi er kanska tann mest livandi í Føroyum. Vit hava sjei stórar garðar við raskum bóndum. Hesir garðarnir lata nógva mjólk dagliga til Havnar.

— Bøndurnir hava fingið nógva burtur úr útskiftingini. Bøur og akrar eru vakrir. Og heystað verður bæði tvær og tríggjar ferðir um árið.

Hóast nógvi stríð haldi eg at teir hava eina hampuliga úrtøku sigur Birgir.

— Talan var fyri nokrum árum síðani um at gera eitt landbúnaðarvirki í oynni. Er hendan ætlanin slept?

— Tankar vóru frammi um at stovna eitt felag, sum skuldi hava mjólka- og sláturvirki, handil við landbúnaðarvørum, fódurgoymslu o.s.fr. Vit vóru nógvi, sum tóku undir við hesum. Men stórbøndurnir vildu ikki vera við at fremja tiltakið í Sand-

oynni. Teir hildu Havnina vera betur hóskandi. Grundgevingin hjá teimum var hon, at grundarlagið í Sandoynni var ikki nóg stórt til rationellan rakstur.

— Nú aftaná kann metast um, hvat var rætt og hvat var skeivt. Sjálvur haldi eg, at tað var spell, at vit ikki finga eitt landbúnaðarvirki í Sandoynni á fótur.

— At grundarlagið var betur í Havnini er ikki prógvað enn, tí Mjólkavirki Búnaðarmanna er

komið á figgjarglógina fyri at kunna klára seg. Og tað er prógv um tað mótsetta.

— Eitt minni virki í Sandoynni hevði havt livimøguleikar. Men í dag er hesin tankin eftir minum tykki søga. Tiverri kom ikki nakað veruligt burturúr.

— Hevur talan ikki verið um at gjørt eitt sláturvirki?

— Bøndurnir sjálvir hava tosað um at gjørt eitt sláturvirki, men mær vitandi er eingin itøkilig ætlan frammi í løtuni.

Hava grundstykki fleiri ár fram

Lánið hjá Sands kommunu fer í heyst at liggja um 12 mill. kr. Birgir Mohr roknar við, at skattaintøkan fer at liggja millum 4 og 5 mill. kr. Helvtin fer til rentur og avdræg. Og enn liggur ein kostnaðarmikil kloakkloysn á láni

Í teimum flestu meðalstóru og størri bygðunum er torført at fáa grundstykki, men á Sandi hevur bygðaráðið, síðan útskiftingin fór fram, kunna jättað øllum umsøkjarum stykki.

— Og tað kunnu vit gera nokur ár fram í tíðina, tí í bygðaplaninum eru lögð trý øki til sethúsabyg-

ing, sigur bygðaráðsformaðurin, Birgir Mohr.

Hann greiðir frá, at tað triðseinasta bygðaráðið legði øki av til grundstykki, vegir og kommunal øki. Tað bygðaráðið metti, at tørvurin á stykkjum var nógtaður langt inn í framtíðina. Men so at siga øll, sum tá vórðu gjørd klár, eru nú

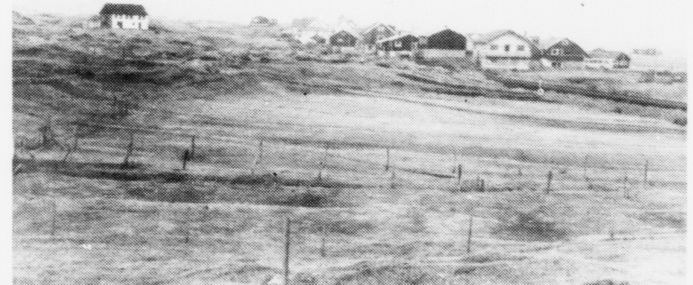
ábygd.

Í 1978–79 lat bygðaráðið ein bygðaplan — eina almenna byggisamtykt — gera fyri Sand. Sambært hesum planinum eru trý øki lögð av til sethúsabygging: Uppi í Klálka, í Brekkubønum og í Sandabrekkuni.

Uppi í Kjaláka eru 20 grundstykki. Hesi vórðu

Í Trøðum skal nýggjur vegur gerast og tvær nýggjar brúgvar skulu gerast

Uppi í Klálka skulu 20 grundstykki útstykkjast

Í Brekkubønum kunnu eini 15 grundstykki útstykkjast

gjørd klár nú. Fleiri teirra eru umbiðin. Hetta økið liggur har høvuðsvegurin út í Støð byrjar.

Longur norðuri í bønum — í Brekkubønum — er eitt øki lagt út til eini 15 stykki. Hetta lendi er á privatum hondum og bygðaráðið hevur ikki nakrar itøkiligar ætlanir um at fara at útstykkja her enn. Ein av eigarunum hevur fingið loyvi at byggja á staðnum.

Tað triðja økið liggur í Sandabrekkuni, sum liggur millum býlingin á Sondum og Traðir. Her er pláss fyri átta húsum. Eitt er bygt og tvey byggiloyvi eru givin.

— Í bygðaplaninum hava vit roknað við, at fyra-fimm hús verða bygd árliga. Og so hevur verið átta tey seinastu árin, sigur Birgir.

Eitt stórmál óloyst

Men ymiskt annað liggur kortini framvegis á láni. Birgir nevnr tvey stórmál: vegir og kloakkering.

— Tá vit komu í bygðaráðið í 1976–77 lögdu vit út við vegunum, sum skuldu betrast. Høvuðs-

vegurin er breiðkaður og er í sømligum standi. Arbeðið at fáa restina av vegunum í bygðini í sømligan stand er ikki liðugt enn. Vit royna hvørt ár at asfaltera so langt, sum studningurin úr asfaltgrunninum røkkur — og gott og væl tað. Eisini royna vit at gera nýggjar vegir, har tørvur er.

— Harafurtur hava vit eina uppgávu: vegurin frá landsvegnum niðan í Traðir. Hann er gamal og er í ringum standi. Tvær brúgvar eru í Trøðum. Hesar mugu gerast av nýggjum í samband við nýgerð av vegnum. Hetta arbeðið kostar ikki niðan fyri hálva mill. kr. Fólk er so troytt av vegnum, at vit eru noyddir at fara undir tað í ár.

men teir gomlu býlingarnir hava ikki eina tíðarhóskandi kloakkering.

Frárenslíð út í veitir og ár

Eitt stórmál, sum ikki er loyst, er kloakkeringin. Frárenslíð rennur tí í veitir og ár. Og út í Sandsvatn.

Birgir greiðir frá, at ein kloakkplanur er gjørdur,

men teir gomlu býlingarnir hava ikki eina tíðarhóskandi kloakkering.

Í samband við vegagerðina eru tó ror lögð niður so hvørt og hetta er gjørt í øllum teimum nýggju útstykkjunum.

Tann óloysti kloakkspurningurin er samstundis eitt stórt umhvørvis- og dalkingarmál. Úr býlinginum í Trøðum rennur frárenslíð bæði frá húsum og brunnum oman í Sandsvatn. Eisini rennur alt frá Meginskúlanum út í vatnið.

— Hetta er ein stór og kostnaðarmikil uppgáva og vit eru heldur ikki komnir til nakra endaliga niðurstøðu, sigur Birgir. Hann visir á, at hetta stórmálið, sum helst ikki verður loyst, fyrr enn kloakkeringin í bygðini er loyst stig fyri stig, er ikki bert eitt mál hjá heimasandsmonnum, við tað at allar bygdinar eiga Meginskúlan.

Vatnspurningurin

Møguliga verður kommunan noydd eisini at gera

Framhald á síðu 12